

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
Administrative Factors Affecting Administrative Success of Moral Schools
under the Lop Buri Primary Educational Service Area Office 1

นงนุช แก้วคำ^{1*}, ธันยนันท์ ทองบุญตา² และ สรรชัย ชูชีพ³
Nongnuch Khawkham^{1*}, Thunyanun Thongboonta² and Sunchai Chuchee³

(วันที่รับบทความ: 19 มกราคม 2569, วันที่แก้ไขบทความ: 2 มีนาคม 2569, วันที่ตอบรับตีพิมพ์: 17 มีนาคม 2569)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม 2) ศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม และ 3) ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 122 คน ครูผู้สอน จำนวน 184 คน รวม 306 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.911 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านลักษณะของบุคคลในองค์กร 2) ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร 3) ด้านลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ และด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม 2. ระดับความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านผู้บริหาร 2) ด้านนักเรียน 3) ด้านครู และด้านโรงเรียน 3. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทั้งสิ้น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะขององค์กร ด้านลักษณะของบุคคลในองค์กร และด้านลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร; ความสำเร็จ; โรงเรียนคุณธรรม

¹⁻³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

¹⁻³ Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University, Thailand

* Corresponding author's e-mail: pimcheese56@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to 1) examine the level of administrative factors in moral school management, 2) examine the level of success in moral school management, and 3) investigate the administrative factors affecting the success of moral school management under the Lopburi Primary Educational Service Area Office 1. The sample consisted of 306 participants—122 school administrators and 184 teachers—selected through stratified random sampling. The research instrument was a five-point rating-scale questionnaire, with an item-objective congruence (IOC) index ranging from 0.80 to 1.00 and a Cronbach's alpha reliability coefficient of 0.911. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The findings were as follows. First, the overall level of administrative factors in moral school management was rated at a high level, with all dimensions individually rated as high. Ranked in descending order of mean, these were: 1) characteristics of personnel within the organization, 2) organizational characteristics, 3) administrative policy and practice characteristics, and 4) environmental characteristics. Second, the overall level of success in moral school management was likewise rated at a high level, with all dimensions individually rated as high. Ranked in descending order, these were: 1) administrators, 2) students, 3) teachers, and 4) schools. Third, multiple regression analysis revealed that three administrative factors significantly predicted the success of moral school management under the Lopburi Primary Educational Service Area Office 1 at the .05 level: organizational characteristics, characteristics of personnel within the organization, and administrative policy and practice characteristics. These findings suggest that school administrators should prioritize strengthening organizational characteristics, personnel development, and administrative policy and practice as key levers for enhancing the success of moral school management.

Keywords: Administrative Factors; Success; Moral Schools

บทนำ

จากสภาพปัญหาความเสื่อมถอยของคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่วนหนึ่งมาจากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น ส่งผลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมทั้งด้านค่านิยม พฤติกรรม และระบบคุณค่าของคนในสังคม โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนบางส่วนยังขาดทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบไม่สามารถคัดกรองหรือแยกแยะวัฒนธรรมที่ดีได้ ทำให้คุณธรรมจริยธรรมของคนไทยลดลงนำไปสู่ปัญหาสังคมต่าง ๆ เช่น

ปัญหาเด็กและเยาวชน ปัญหาการหย่าร้าง ปัญหาความขัดแย้งแตกแยกทางสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางเพศ รวมทั้งปัญหายาเสพติดและอาชญากรรม (กระทรวงวัฒนธรรม, 2559) โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เป็นการดำเนินการเพื่อพัฒนานักเรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อช่วยให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดลงและส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาเด็กและเยาวชน ได้อย่างยั่งยืนและมั่นคง ซึ่งจากปัญหาในปัจจุบัน พบว่า มีนักเรียนที่ยังมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อยู่บางประการ เช่น การมาโรงเรียนสาย การแต่งกายไม่ถูกระเบียบ การคัดลอกการบ้านเพื่อน การไม่ส่งงานตามเวลาที่กำหนด การไม่ตั้งใจเรียน การไม่รักษาความสะอาดในที่ส่วนรวมและการขาดจิตสำนึกสาธารณะ การดื่มเหล้า การสูบบุหรี่ การเล่นเกมพนัน การทะเลาะวิวาท การติดเกม การทำลายทรัพย์สินของสาธารณะ การข่มขู่รังแกเพื่อน การตั้งครกในวัยเรียน การพูดโกหก การลักขโมย การเก็บของได้แล้วไม่ส่งคืนเจ้าของ การทุจริตในการสอบ (โรงเรียนคุณธรรม สพฐ., 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณธรรมเพื่อให้ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ตระหนักรู้ เข้าใจ และคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล รอบคอบ และมีความภูมิใจในการทำความดีและร่วมกันสร้างเครือข่ายชุมชนองค์กรแห่งคุณธรรมด้วยการขอความร่วมมือจากหน่วยงานและองค์กรที่ทำงานด้านคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน ต่อเนื่องและยั่งยืนและจากผลการรายงานการดำเนินโรงเรียนคุณธรรมในสังกัด พบว่า สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความต้องการผ่านเกณฑ์และได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ระดับ สพฐ. ให้ได้จำนวนมากขึ้น และงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่สามารถดำเนินการได้เต็มรูปแบบ ซึ่งในการบริหารงานขององค์กรให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดได้นั้น จำเป็นต้องมีปัจจัยในการบริหารที่จะทำให้โรงเรียนดำเนินการไปสู่ความสำเร็จได้

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของคุณธรรมซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำพาสถานศึกษาและสังคมไปสู่เป้าหมายในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษาได้นำไปประกอบการวางแผนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษาและเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางเพื่อพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมเพื่อให้การบริหารสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,504 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางประมาณการตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 306 คน และกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เป็น 40:60 ได้ผู้บริหารจำนวน 122 คน และครู 184 คน ใช้ขนาดของสถานศึกษาในการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย สถานภาพและขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการและกำหนดขั้นตอนวิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารโรงเรียนคุณธรรม จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) ในการสร้างแบบสอบถาม

3.3 สร้างแบบสอบถามด้านปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างขึ้น เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) แล้วนำแบบสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยข้อคำถามมีดัชนีความเที่ยงตรง โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence) ซึ่งค่าคะแนนของแบบสอบถามชุดนี้มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability)

4. หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.911

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูในสังกัด

4.2 นำหนังสือที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ให้ความเห็นชอบและส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลไปยังสถานศึกษาในสังกัดผ่านระบบการสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Google form)

4.3 เมื่อได้รับแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ของการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพและขนาดสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และการหาร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ ซึ่งกำหนดเกณฑ์จากแนวคิดของ ของบุญชม ศรีสะอาด (2556) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ ซึ่งกำหนดเกณฑ์จากแนวคิดของ ของบุญชม ศรีสะอาด (2556) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม

จากแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) เพื่อดูว่าตัวแปรพยากรณ์ตัวใดที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม แล้วจึงนำมาแปรที่มัยสำคัญไปสร้างสมการพยากรณ์

ผลการวิจัย

ตาราง 1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยการบริหารสถานศึกษา
ในภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านลักษณะขององค์กร	3.70	0.79	มาก
2. ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม	3.67	0.78	มาก
3. ด้านลักษณะของบุคคลในองค์กร	3.73	0.82	มาก
4. ด้านลักษณะของนโยบาย การบริหารและการปฏิบัติ	3.69	0.81	มาก
ภาพรวม	3.70	0.76	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า 1) ด้านลักษณะของบุคคลในองค์กร ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.82) 2) ด้านลักษณะขององค์กร ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.79) และ 3) ด้านลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.81) และด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ตาราง 2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม
ในภาพรวมและรายด้าน

ความสำเร็จในการบริหารงาน โรงเรียนคุณธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านโรงเรียน	3.68	0.81	มาก
2. ด้านผู้บริหาร	3.72	0.81	มาก
3. ด้านครู	3.69	0.80	มาก
4. ด้านนักเรียน	3.71	0.84	มาก
ภาพรวม	3.70	0.78	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า 1) ด้านผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.81) 2) ด้านนักเรียน ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.84) 3) ด้านครู ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.80) และ ด้าน โรงเรียน ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.81) ตามลำดับ

ตาราง 3 วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม

ปัจจัยด้านการบริหาร	ความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม (Y)			
	B	Beta	t	p
ค่าคงที่	.071		1.419	.157
1. ด้านลักษณะขององค์กร (X_1)	.109	0.110	3.502	.001*
2. ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม (X_2)	.061	0.061	1.814	.071
3. ด้านลักษณะของบุคคลในองค์กร (X_3)	.382	0.399	11.245	.000*
4. ด้านลักษณะของนโยบายการบริหาร และการปฏิบัติ (X_4)	.429	0.445	14.434	.000*

$R = 0.975$, $R^2 = 0.950$, Adjusted $R^2 = 0.950$, Std.Error = 0.175 , * $p \leq .05$

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม มีจำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ ด้านลักษณะขององค์กร ด้านลักษณะของบุคคลในองค์กรและด้านลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ โดยมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ได้ ร้อยละ 95.00

สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปทั่วไปที่เป็นคะแนนดิบได้ดังนี้

$$Y = 0.71 + 0.109X_1 + 0.382X_3 + 0.429X_4$$

สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z = 0.110X_1 + 0.399X_3 + 0.445X_4$$

อภิปรายผล

1. ระดับปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีแผนการปฏิบัติงานและการดำเนินงานที่เป็นระบบ ให้ทุกคนมีส่วนร่วม มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิตยา ชันเดช (2565) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของอัญรินทร์ แก้วอินธิ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของณัฐพร ส่งศรี และ สงวน อินทร์รักษ์ (2562) ได้ศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายบ้านโป่งที่ 3 พบว่า การบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายบ้านโป่งที่ 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของเจนจิรา บุญตามทัน (2565) ได้ศึกษา การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ด้านลักษณะของบุคคลในองค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจินตนา สวยขุนทด และ สุเทพ ตระหง่าน (2567) ได้ศึกษา ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 พบว่า ปัจจัยลักษณะของบุคคลในองค์กร อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรศรา อรุณกิตติพร (2561) ได้ศึกษา ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตรารัต พบว่า ด้านลักษณะของบุคคล อยู่ในระดับมาก

1.2 ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ด้านลักษณะขององค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจินตนา สวยขุนทด และ สุเทพ ตระหง่าน (2567) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 3 พบว่า ปัจจัยลักษณะขององค์กร อยู่ในระดับมาก

1.3 ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ด้านลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรศรา อรุณกิตติพร (2561) ได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ประถมศึกษาตรารัตที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวราภรณ์ เนาเพชร (2558) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาของโรงเรียนประถมจังหวัดปทุมธานี เขต 1 พบว่า ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

1.4 ปัจจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของประวิตา มีเปี่ยมสมบูรณ์ (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม พบว่า

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2569) ❖ Vol.6 No.2 (May-August 2026)

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2569) ❖ Vol.6 No.2 (May-August 2026)

เชิงลึก เช่น การใช้แบบสอบถามร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในบริบทจริงของโรงเรียน

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาถึงปัจจัยในการบริหารงานในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่ามีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะขององค์การ ด้านลักษณะของบุคคลในองค์การ และด้านลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า หากผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานในด้านดังกล่าวมากขึ้นจะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรมมากขึ้นด้วย แสดงว่าปัจจัยในการบริหารเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องบริหารจัดการเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนโครงการให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งหากมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบชัดเจน ทุกคนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมสม่ำเสมอ จะส่งผลทำให้การดำเนินการบริหารงานโรงเรียนคุณธรรม ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงวัฒนธรรม. กรมการศาสนา. (2552). *คู่มือการดำเนินงานเสริมสร้างศีลธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน*. กระทรวงวัฒนธรรม.
- จินตนา สวยขุนทด และ สุเทพ ตระหง่าน. (2567). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3. *วารสารเสียงธรรมจากมหายาน*, 10(3), 36–48.
- เจนจิรา บุญตามทัน. (2565). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 23(2), 278-287.
- ณัฐพร ส่งศรี และ สงวน อินทร์รักษ์. (2562). การบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายบ้านโป่งที่ 3. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2), 712–724.
- ธัญญลักษณ์ มหาศิริพันธ์, สิทธิชัย สอนสุภี และ บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. *วารสารปัญญาปณิธาน*, 5(2), 95-108.
- นิตยา ชันเดช. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- นิทรา ฉันทไพศาล. (2559). กลยุทธ์การบริหารการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*, 7(2), 162–177.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.

ประวิทย์ มีเปี่ยมสมบูรณ์, ธร สุนทรายุทธ และ สมุทร ชำนาญ. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 7(1), 91-102.

ปริญญา เกื่อนชื่น , พระครูศรีสุธรรมนิวิฐ และ วรฤต เกื่อนช้าง. (2567). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนในอำเภอเมืองพิจิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์, 12(3), 41-57.

ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2564). ประสิทธิภาพการบริหารโครงการคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานในจังหวัดราชบุรี. วารสารสิรินธรปริทรรศน์, 22(2), 227-240.

พงษ์พันธ์ ดิยะบุตร. (2562). การศึกษาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

พระมหาธธีร อินธิสิทธิ์ (ดิกขปญโญ). (2563). การบริหารโครงการโรงเรียนคุณธรรม สภฐ.ต้นแบบ: กรณีศึกษาโรงเรียนในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

รวิภา ทารัตน์. (2566). การบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

วราภรณ์ เนาเพชร. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วริศรา อรุณกิตติพร. (2561). ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศูนย์โรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2558). คู่มือปฏิบัติโรงเรียนคุณธรรม. สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิชชิง จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). โรงเรียนคุณธรรม สภฐ. มาตรฐานและตัวชี้วัด. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1.

สุนิสา ผดุงรัตน์ และ โกสุม สายใจ. (2564). การดำเนินงานของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินเป็นโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 7(2), 307-319.

อัญรินทร์ แก้วอินธิ. (2564). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.

Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.

Likert, R. (1967). “The Method of Constructing and Attitude Scale,” in *Attitude Theory and Measurement*. pp. 90-95. Wiley & Son.

Steers, Richard M. (1985). *Managing effective organization an introduction*. Kent Publishing.